

เด็กเร่ร่อน... ชีวิตที่ต้องมีจุดหมาย

“ถ้าเด็กในวันนี้คือ ผู้ใหญ่ในวันหน้า” แล้วเด็กเร่ร่อนในวันนี้จะกลายเป็นผู้ใหญ่แบบไหนในอนาคต???

เด็กเร่ร่อน¹ หมายความว่า เด็กที่ไม่มีบิดามารดาหรือผู้ปกครองหรือมีแต่ไม่เลี้ยงดูหรือไม่สามารถเลี้ยงดูได้ จนเป็นเหตุให้เด็กต้องเร่ร่อนไปในที่ต่าง ๆ หรือเด็กที่มีพฤติกรรมใช้ชีวิตเร่ร่อนจนน่าจะเกิดอันตรายต่อสวัสดิภาพของตน

เด็กเร่ร่อนมีจำนวน 30,000คน² ซึ่งแหล่งชุมชนแออัดที่มีจำนวนเด็กเร่ร่อนมากที่สุดในเขต กรุงเทพมหานคร รวมทั้งตามเมืองขนาดใหญ่ อาทิ ด้านแม่สาย จ.เชียงราย บริเวณโรงเกลือ จ.สระแก้ว บริเวณชุมชน ข้างทางรถไฟ สวนรัก หอนาฬิกา จ.นครราชสีมา และบริเวณพญา จ.ชลบุรี ซึ่งส่วนใหญ่ประสบปัญหาครอบครัว แยกแยก ถูกทารุณกรรม บางส่วนออกมาเร่ร่อนเพื่อหารายได้ช่วยเหลือครอบครัว และหนีตามเพื่อนมาเร่ร่อน

ผลการศึกษา³ พบว่า สาเหตุที่ทำให้เด็กออกมาเร่ร่อนมากที่สุดคือ ครอบครัวแตกแยก รองลงมา เด็กถูกทารุณกรรม หารายได้ช่วยเหลือครอบครัว กำพร้าบิดามารดา และบิดามารดาทะเลาะวิวาท โดยเลือกอาชีพขอทานมากที่สุด รองลงมา ขยายบริการทางเพศ ขยายพวงมาลัย และเก็บของเก่า

ประเด็นที่น่าห่วงใย คือ จะมีจำนวนเด็กเร่ร่อนเพิ่มมากขึ้นทั้งสัญชาติไทยและเด็กต่างด้าว โดยเด็กออกมาทำงาน เร่ร่อน เตรี่เร่เร่ อยู่ข้างถนน อาศัยหลบนอนตามพื้นที่สาธารณะ เสี่ยงต่อการยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ถูกค้าประเวณี มีเพศสัมพันธ์แบบฉาบฉวย โรคเอดส์ การตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ ถูกล่อลวง อีกทั้งไม่ได้รับสิทธิ์ขั้นพื้นฐาน และขาดโอกาสพัฒนาตนเอง

ปัญหาเด็กเร่ร่อนที่มาจากประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศไทยควรมีการเร่งร่วมมือดำเนินงานในการป้องกัน แก้ไขปัญหากับประเทศต่างๆ เพื่อป้องกันไม่ให้มีเด็กเร่ร่อน

ครอบครัว ควรให้ความสำคัญสร้างความรักความเอาใจใส่ลูกหลานเพื่อลดปัญหาของเด็กหนีออกจากบ้าน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งส่วนกลางและภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน และภาคประชาสังคมช่วยกันเฝ้าระวัง และช่วยเหลือเด็กเร่ร่อนคืนสู่สังคม

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีความห่วงใยในประเด็นปัญหาดังกล่าว ซึ่งในการกิจ การขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชน ได้ให้มีบ้านพักเด็กและครอบครัว สถานรับเลี้ยงและพัฒนา เด็ก สถานแรกรับสถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และสถานพัฒนาและฟื้นฟู ในการให้การช่วยเหลือ สงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ พัฒนาฟื้นฟู และจัดบริการสังคมแก่เด็กและครอบครัวที่ประสบปัญหา รวม 77 แห่ง ในทุกจังหวัด ผู้ใดพบเห็นสามารถแจ้งประสานขอความช่วยเหลือได้ที่ ศูนย์ช่วยเหลือสังคม โทร. 1300

ที่มา : 1. พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 มาตรา 4 (http://www.ecpat-thailand.org/th/1_3.pdf)

2. สถานการณ์เด็ก เยาวชน และ ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม โดย สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (<http://www.qlf.or.th/Home/Contents/147>)

3. สภากรรมการเด็กเร่ร่อนและปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการให้การช่วยเหลือเด็กเร่ร่อนของกรุงเทพมหานคร โดย รุ่งกานดา พงศ์ธรพานิชกุล (www.tu.ac.th/org/socadm/about/teach/)

4. เว็บไซต์กรมกิจการเด็กและเยาวชน (<http://dcy.go.th/webnew/main/mission.php>)

